

SUSSEX

GENETIESE TEELWAARDE VERSLAG

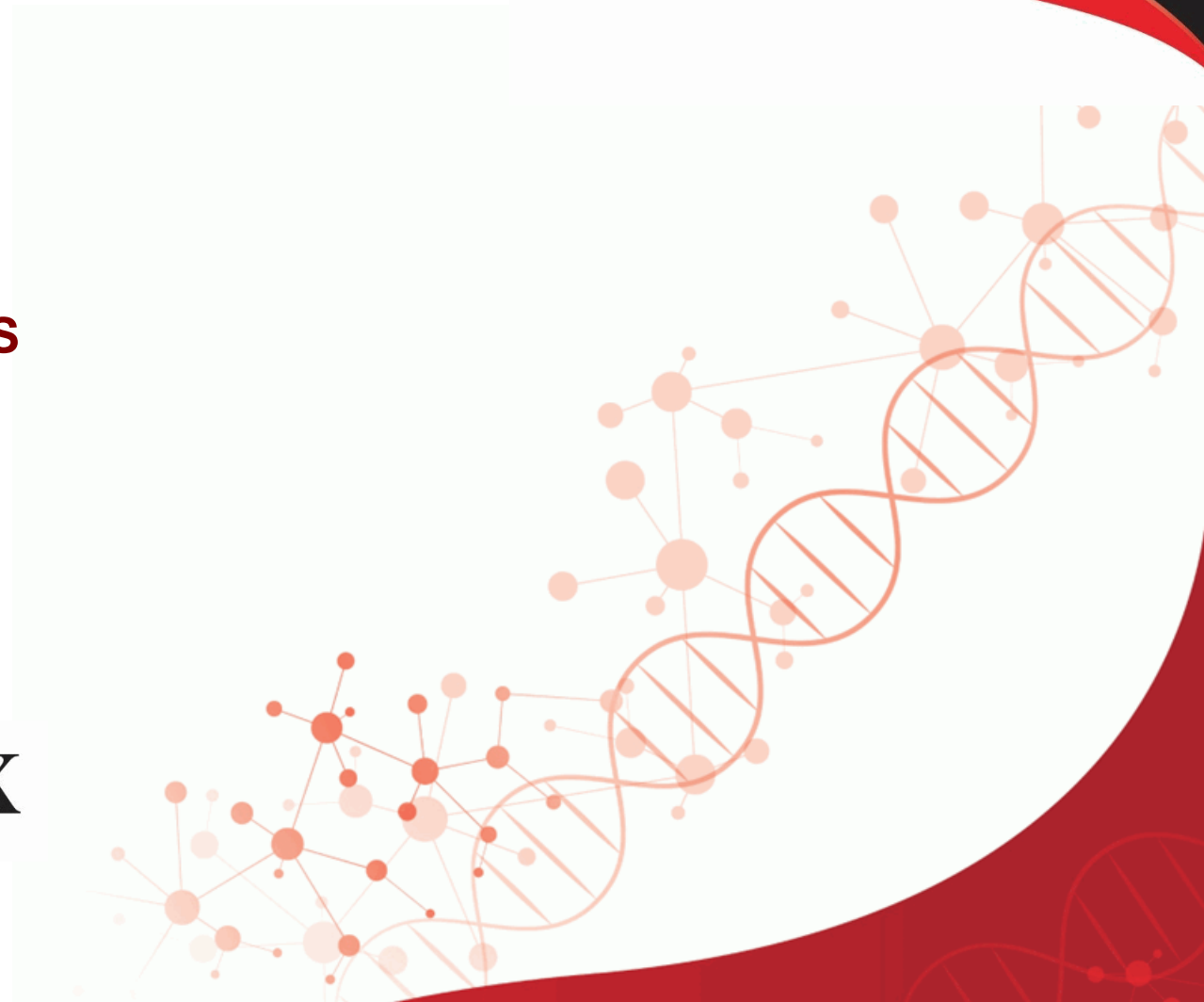
September 2026

VOIGT FAMILY ENTERPRISES

Kudde nommer: 731543

E-pos: kalmar.voigt@gmail.com

EBVs, EBVi's en GEBVs

EBVi (Teelwaarde Indeks): Genetiese potensiaal relatief tot die gemiddeld (100) van die lewendige diere in die ras. Ongeveer 50% van die diere het waardes tussen 90 en 110. Waardes bo 100 is meestal in die meer gewenste rigting.

EBV (Teelwaarde): Genetiese potensiaal relatief tot die gemiddeld van die diere gebore in die basis jaar (1990), uitgedruk in die eenheid van meting.

GEBV (Genomiese Teelwaarde) Word soos EBVi geïnterpreteer. (GEBV = EBV + Genomiese inligting)

LOGIX Seleksiewaardes kombineer verskillende teelwaardes op 'n sinvolle manier. So word Versvrugbaarheid (hoe vroeg begin sy kalf), Koeivrugbaarheid (hoe gereeld kalf sy) en Lanklewendheid (wat is die retensie van haar kalfwers) wetenskaplik gekombineer om die Vrugbaarheidswaarde te vorm.

Seleksie Waardes

LOGIX Koei Waarde

Selekteer vir koeie wat:

- vrugbaar is
- swaar kalwers speen
- maklik kalf en
- met lae onderhoud

LOGIX Produksie Waarde

80% Logix Koei waarde +
20% Logix Groei waarde

LOGIX Groei Waarde

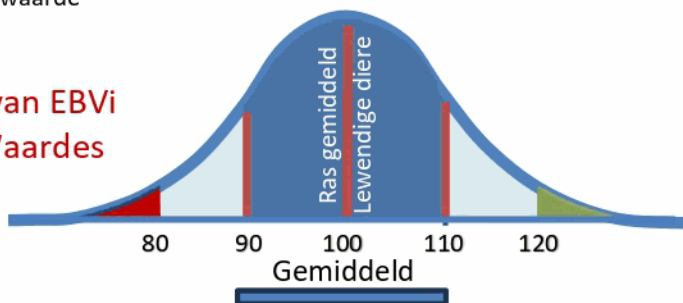
Selekteer vir doeltreffende groeiers op die veld en in die voerkraal, soos gemeet in Fase C & D Groeitoetse

LOGIX Karkas Waarde

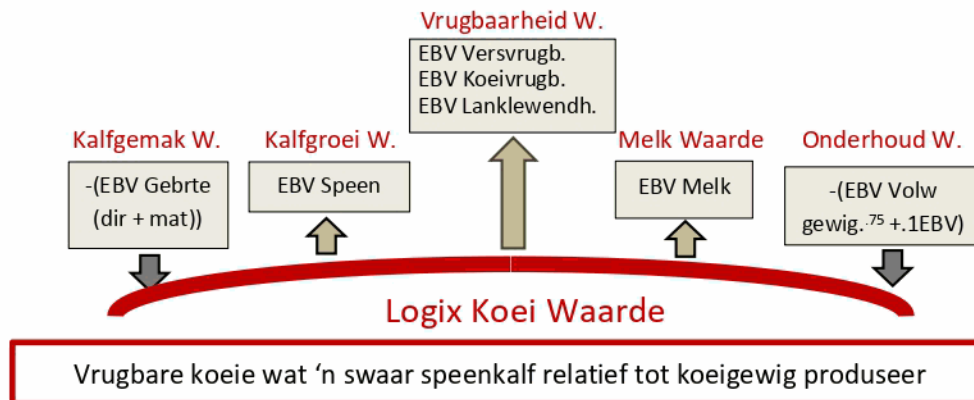

Selekteer vir meer vleis aan die karkas, soos bereken vanaf eindgewig in Fase C & D groeitoetse en RTU skandering.

Interpretasie van EBVi en Seleksie Waardes

LOGIX Koeiwaarde

Hoe om die Koeiwaarde te gebruik

Sub-waardes moet ook aan seleksie doelwitte voldoen.

GEMIDDELDE DIERE

(GEEN EKSTREME GROEI NIE)

- Seleksie Waardes 90 - 110
 - Koei Waarde & Vrugbaarheidswaarde gemiddeld tot hoog
- 'n Veilige keuse, aangesien hierdie diere winsgewend is in meeste omgewings.

GROEIER

(GOEIE OMGEWING)

- Speenkalf- en Groeiwaarde > 110
 - Koei Waarde & Vrugbaarheidswaarde gemiddeld tot hoog
- Gewoonlik swaarder by geboorte (laer GeboorteGemaak waarde) en volwasse gewig (laer Onderhoud Waarde).

LAE-ONDERHOUD DIERE

(STRAWWE OMGEWING)

- Onderhoud Waarde >110
 - Koei Waarde & Vrugbaarheidswaarde gemiddeld tot hoog
- Ligter koeie het 'n laer onderhoud (hoër Onderhoud Waarde).

Voorbeelde

Tipe Dier	Koei waarde	Gebrte. gemakw	Speenkalf waarde	Melk waarde	Onderh waarde	Vrugbaarh waarde
Gemiddeld	Med-Hoog	Gemid.	Gemid.	Gemid.	Gemid.	Med-Hoog
Groeier	Med-Hoog		Hoog			Med-Hoog
Lae Onderhoud	Med-Hoog				Hoog	Med-Hoog

Kontemporêre Groepe

Die korrekte samestelling van kontemporêre groepe is een van die hoekstene van BLUP teelwaarde beramings. Teelwaardes word beraam vanaf die verskille tussen diere wat aan dieselfde omgewingstoestand blootgestel is, **omdat die verskille deur genetica veroorsaak word**. Die volgende aspekte is belangrik:

1. Diere op dieselfde tyd en plek wat dieselfde behandel is

‘n Kontemporêre groep is die groep diere wat SAAM op dieselfde tyd in dieselfde omgewing gemeet is. Dit is dus ‘n vergelykbare groep diere wat saam op dieselfde plaas of kamp was in dieselfde jaar en seisoen. As daar diere in die groep is wat anders behandel was, moet hulle ‘n aparte behandelingskode gegee word, omdat ander omgewingsinvloede hulle prestasie bepaal. Voorbeelde van ander behandelings is: diere wat byvoeding of kruipvoeding ontvang het, veiling en skoudiere, diere in embrio program, siek, hans- of pleegkalwers of selfs ‘n groep aangekoopte koeie en kalwers, ens. Bul- en verskalwers of koeie en verse wat saam in dieselfde kamp geloop het, moet in dieselfde groep wees – daar word voorsiening gemaak vir geslag, ouderdom en eerste / verdere kalwings van koeie, tydens teelwaarde beraming.

2. Nageslag van minstens twee bulle waarvan een ‘n koppelbul is

Verskillende bulle se nageslag moet in dieselfde groep met mekaar vergelyk word, sodat vaders se genetiese meriete ten opsigte van mekaar bepaal kan word. Minstens een bul moet ‘n koppelbul wees met nageslag in ander kuddes, sodat genetiese bande tussen kuddes gevorm kan word en bulle se posisie in die ras bepaal kan word. KI bulle is goeie koppelbulle. Sommige

bulle behoort ook in verskillende jare in dieselfde kudde gebruik te word. Kleiner kuddes kan enkele koeie kunsmatig insemineer, of sommige koeie deur ‘n ander kudde se bul laat dek.

3. Groter groepe gee akkurater en meer stabiele Teelwaardes

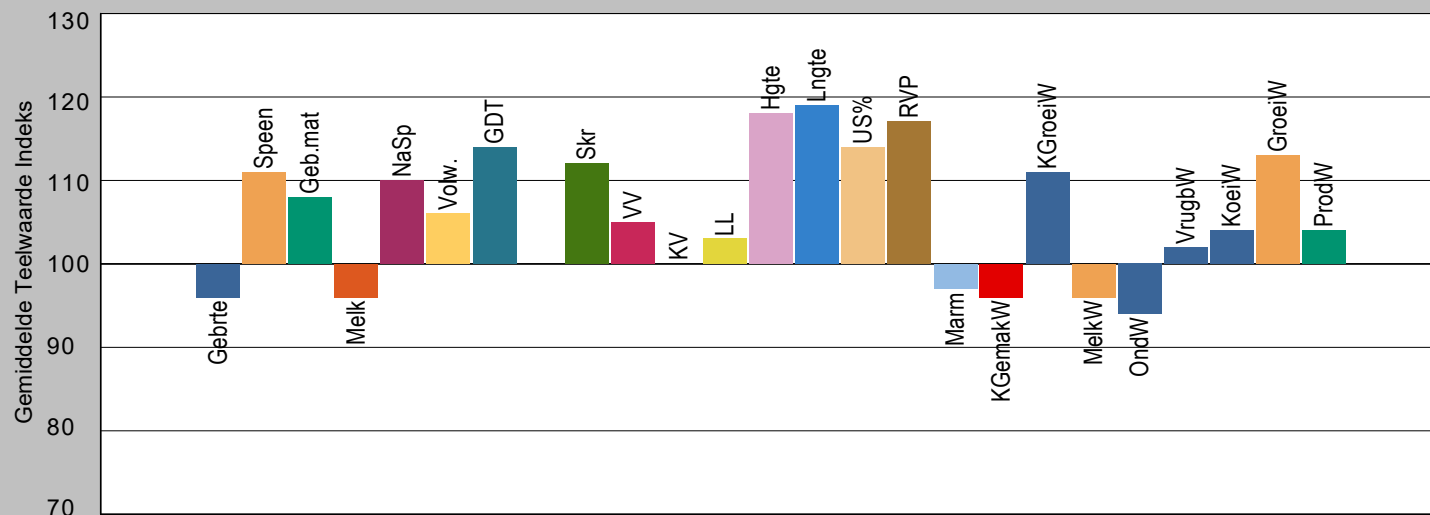
Groter groepe gee akkurater en meer stabiele teelwaardes, omdat die gemiddeld en verspreiding van die groep meer akkuraat bepaal kan word en dus meer verteenwoordigend is. Groepe behoort minstens 5 diere te vergelyk, maar verkieslik meer. Weeg al die diere in dieselfde groep op dieselfde dag – korreksies word gemaak vir diere wat verskil in ouderdom. Teelseisoene vergroot ook kontemporêre groepe. Groepe met minder as 3 diere se data word uitgesluit by teelwaarde beraming. ‘n Toevallige fout in ‘n klein groepie affekteer die dier self, sy familie, al die ander diere in die groep en hulle families, terwyl die effek in ‘n groot groep minimaal kan wees.

4. Meet die hele groep

Meet AL die diere in die kontemporêre groep, met ander woorde die goeie en die swak presteerders. Meet ook die diere wat uitgeskot word, sodat hulle ouers gepenaliseer kan word vir swak teling.

Kudde en Ras Gemiddeldes

Teelwaardes (EBV):

Gebrte:	Geboorte gewig	Skr:	Skrotumomvang
Speen:	Speengewig	VV:	Versvrugbaarheid
Geb.mat:	Geboorte mat	KV:	Koeivrugbaarheid
Melk:	Melk	LL:	Lanklewendheid
NaSp:	NaSpeen gewig	Hgte:	Hoogte
Volw:	Volwasse gewig	Lngte:	Lengte
GDT:	Gem. Daaglikse Toename	US%:	Uitslag%
VO:	Voeromset	RVP:	RooivleisProduksie
		Marm.:	Marmering

Seleksie waardes:

KGemakW:	Kalfgemak Waarde
KGroeiW:	Kalfgroei Waarde
MelkW:	Melk Waarde
OndW:	Onderhoud Waarde
VugbW:	Vrugbaarheid Waarde
KW:	Koei Waarde
GW:	Groei Waarde
PW:	Produksie Waarde

	Eienskap	EBV Kudde	EBV Indeks	EBV Ras
Voorspeen groei	Geboorte gewig	1.48	96	1.09
	Speen gewig	20.7	111	15.4
	Geboorte Mat.	0.12	108	0.44
	Melk(Sp.Mat.)	4.9	96	6.2
Naspeen groei	NaSpeen gewig	38.6	110	29.9
	Volwasse gewig	32	106	26
	GDT	185	114	113
	Voeromset			-90
Vrugbaarheid	Skrotum	19.6	112	13.7
	Vers vrugbaarh.	-5.9	105	-1.5
	Koei vrugbaarh.	-5.8	100	-5.8
	LankLewendh.	27.0	103	24.9
Raam	Hoogte	33	118	19
	Lengte	55	119	32
Karkas	Oogsp oppervl	0.71	109	-0.33
	Vet	1.88	113	0.28
	Marmering	-0.88	97	-0.65

Seleksie Waarde	Gem. Kudde
Kalf Gemak	96
Kalf Groei	111
Melk	96
Onderhoud	94
Vrugbaarheid	102
Koei waarde	104
Groei waarde	113
Produksie Waarde	104
Karkas waarde	117

- Gemiddeld van lewendige diere in die hele ras: 100
- Bokant 100: meer gewenste rigting,
- Onder 100: minder gewenste rigting

Wat beteken 'n Seleksie Waarde bo ras-gemiddeld (100)?

- Kalfgemak:** Kleiner kalf by geboorte - makliker kalwing
- Kalfgroei:** Swaarder kalf by speen a.g.v. groeikragtigheid van die kalf self
- Melk:** Koeie met meer melk en beter moeder eienskappe
- Onderhoud:** Diere met laer behoeftes vir onderhoud (laer volwasse gewig)
- Vrugbaarheid:** Koeie / dogters wat vroeër en/of meer gereeld kalf.

Genetiese Venster

Diere beskikbaar vir teling

Bulle op plaas

Bulle, gebore in en vroeër wat beskikbaar is vir natuurlike dekking

Aantal:

130
120
110
100
90
80
70

Koei Kudde

Koeie gebore in en vroeër

Aantal:

130
120
110
100
90
80
70

Resultate van vorige seleksie-besluite

Vaders van jong diere

Vaders (Natuurlike dekking en KI) van diere 3 jaar en jonger

Aantal:

130
120
110
100
90
80
70

Koeie ouer as 6 jaar

Koeie gebore in en vroeër

Aantal:

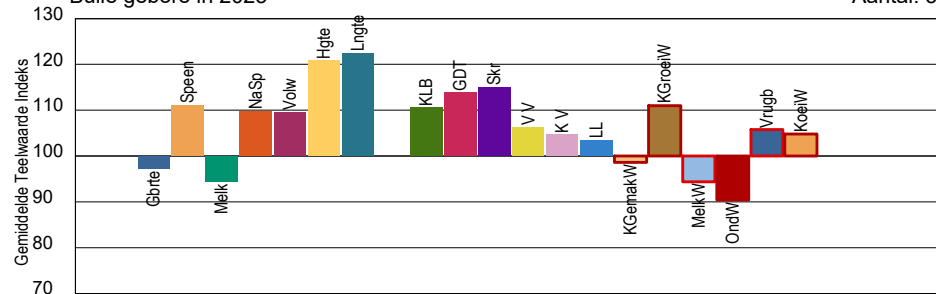
130
120
110
100
90
80
70

Seleksie moontlikhede

Bul Kalwers

Bulle gebore in 2025

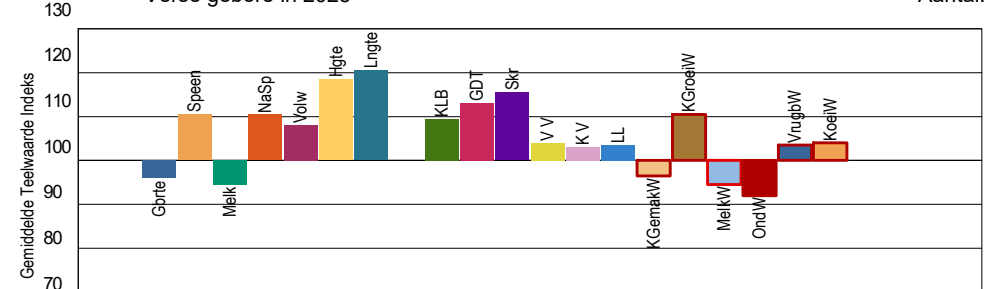
Aantal: 5

Vers Kalwers

Verse gebore in 2025

Aantal: 2

Opsomming van Koei Kudde

			Seleksie Waardes (SW)								Kalf gewig		Moeder		Groei & doeltreffendheid				Vrugbaarheid				Raam		
Geb. Jaar	Aantal Koeie	Gemid. Koeiwaarde	Kalw. Gemak	Kalf Groei	Melk	Onderhoud	Vrugbaarh.	Koei Wrde	Groei Wrde	Prod Wrde	Geboorte gewig	Speen gewig	Geboorte Mat.	Melk (Sp.Mat.)	Naspeen gewig	Volw. gewig	GDT	Kleiber	Skrotum	Vers Vrugb.	Koei Vrugb.	Lank-Lewendh	Hoogte	Lengte	
Koeie in Ras gemiddeld:			100	100	100	100	100	100	99	99	100	100	100	100	100	100	99	99	99	100	100	100	100	99	99
2021	7	★★★★☆	92	111	97	95	94	102	108	99	91	111	109	97	109	105	109	109	104	102	93	102	111	111	
2024	2	★★★★☆	99	113	95	85	104	104			98	113	111	95	112	116	117	113	120	101	104	103	123	125	
2025	2	★★★★☆	97	111	95	92	104	104			96	111	103	95	111	108	113	110	116	104	103	104	119	121	
2026	1	★★★★☆	96	114	92	95	102	106			95	114	108	92	113	105	116	112	119	110	100	103	121	123	
Koeie in Kudde gemiddeld:			96	112	95	92	101	104	108	99	95	112	108	95	111	109	114	111	115	104	100	103	119	120	

Genetiese Tendense vir Plaastoets Eienskappe

Die grafieke dui genetiese vordering van die kudde in vergelyking met die ras aan. Slegs diere wat gemeet is se data word ingesluit.

Kudde

Gebrte Jaar	Kalwingsgemak			Kalfgroei			Melk			Koei Onderhoud					Koei Vrugbaarheid						Koei Waarde	
	Geboorte gewig		Kalf- gemak	Speen gewig		Kalf- groei	Melk (Sp.Mat.)		Melk	Naspeen gewig		Volwasse gewig		Onder- houd	Vers Vrugb.		Koei Vrugb.		Lanklewendh.			Vrug- baarh.
	Dir	Mat		Aantal	EBV		Aantal	EBV		Aantal	EBV	Aantal	EBV		Aantal	EBV	Aantal	EBV	Aantal	EBV		
	EBV	EBV		Aantal	EBV		Aantal	EBV		Aantal	EBV	Aantal	EBV		Aantal	EBV	Aantal	EBV	Aantal	EBV		

Ras

Gebrte Jaar	Kalwingsgemak				Kalfgroei			Melk			Koei Onderhoud					Koei Vrugbaarheid								Koei Waarde
	Geboorte gewig		Kalf- gemak	Dir EBV	Mat EBV	Speen gewig		Kalf- groei	Melk (Sp.Mat.)		Melk	Naspeen gewig		Volwasse gewig		Onder- houd	Vers Vrugb.		Koei Vrugb.		Lanklewendh.		Vrug- baarh.	
	Aantal	EBV				Aantal	EBV		Aantal	EBV		Aantal	EBV	Aantal	EBV		Aantal	EBV	Aantal	EBV	Aantal	EBV		
2016	1955	1.03	0.37	101	1392	13.8	97	1392	4.56	95	1016	27.2	155	24	103	490	1.9	379	-4.2	1999	17.9	92	92	
2017	2176	1.04	0.42	101	1503	13.7	97	1503	4.83	95	1143	26.9	231	21	105	589	1.5	426	-4.4	2201	18.1	94	93	
2018	2151	1.03	0.34	101	1437	14.3	98	1437	4.35	94	1018	28.3	233	23	103	512	-0.1	390	-5.4	2143	17.4	97	93	
2019	2032	1.08	0.35	100	1356	14.5	98	1356	5.11	96	967	28.6	173	26	101	519	0.5	353	-5.2	2109	18.7	96	95	
2020	2209	1.13	0.42	100	1596	14.7	99	1596	5.13	96	1107	28.3	226	27	101	587	-0.5	403	-5.6	2251	18.7	98	95	
2021	2344	1.00	0.39	101	1733	15.1	99	1733	5.53	98	1384	29.5	220	25	101	696	-0.1	414	-5.4	2145	19.1	98	98	
2022	2141	1.10	0.38	100	1549	15.6	100	1549	5.68	98	1124	30.7	148	25	99	479	1.6	92	-5.9	898	19.9	98	98	
2023	2136	1.05	0.46	100	1634	15.5	100	1634	6.11	100	1211	29.9	17	26	100	237	0.4	3	-6.6			97	99	
2024	2177	1.09	0.46	100	1492	16.2	102	1491	6.17	100	992	31.7			99	22	-3.8					95	101	
2025	2001	0.91	0.46	102	1255	14.9	99	1255	5.87	99	218	32.9			100									99
2026	686	0.88	0.57	102	27	18.8	107	27	8.86	108														112

Genetiese Tendense vir Groeitoets en Karkas Eienskappe

Kudde

Gebrte Jaar	Groei									Raam						Karkas						Seleksie Waardes			
	Voeromset			GDT			Skrotum			Hoogte			Lengte			RTU Aantal	Oogsp.		Vet		Marmering		Karkas Waarde	Groei waarde	Prod Waarde
	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi		EBV	EBVi	EBV	EBVi	EBV	EBVi			

Ras

Gebrte Jaar	Groei									Raam						Karkas						Seleksie Waardes			
	Voeromset			GDT			Skrotum			Hoogte			Lengte			RTU Aantal	Oogsp.		Vet		Marmering		Karkas Waarde	Groei waarde	Prod Waarde
	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi		EBV	EBVi	EBV	EBVi					
2017	4	-123	113	264	120	101	263	11.8	96	264	18	98	264	30	98	51	-0.06	102	1.13	107	-0.29	104	102	96	91
2018	3	-124	113	218	128	103	218	14.1	101	218	19	100	218	33	101	39	0.53	107	1.02	106	-0.27	104	107	98	92
2019	10	-124	113	147	137	104	147	13.5	100	147	20	102	147	35	102	28	0.60	108	1.85	113	-0.09	106	111	99	93
2020	7	-123	113	182	123	102	182	14.3	101	182	18	99	182	32	100	49	-0.11	102	0.85	105	-0.45	102	100	98	93
2021	3	-120	112	253	127	102	253	14.2	101	253	20	101	253	36	103	27	0.70	108	0.45	101	-0.28	104	111	99	96
2022				221	146	106	221	13.9	100	221	22	104	221	38	105	48	0.94	111	1.23	108	0.05	108	109	103	98
2023				241	133	104	241	13.2	99	241	19	100	241	34	102	94	-0.31	100	0.07	98	-0.43	103	99	100	95
2024				154	148	106	166	13.8	100	132	20	102	132	37	104									103	98
2025																									
2026																									

Vaders van Diere

Bul		Seleksie Waardes (SW / Akk)									Kalf gewig		Moeder		Groeï & doeltreffendheid				Vrugbaarheid				Raam		Karkas			Gemete Nageslag	
ID	Indeks EBV Akk	Pa ID Ma ID	Kalw. Gemak Wrde	Kalf Groeï Wrde	Melk Wrde	Onderh Wrde	Vrugb. Wrde	Koei Wrde	Groeï Wrde	Prod Wrde	Geboorte gewig	Speen gewig	Geboorte Mat.	Melk Sp.Mat.	NaSpn gewig	Volw. gewig	GDT	Voer omset	Skrotum	Vers Vrugb.	Koei Vrugb.	Lank- Lewend	Hoogte Lengte	OogSp. Oppervl	Vet	Marm	Gbrte Groeï toets	Speen Dogt/Kalw.	
	Naam																												
AJS 170009	JRE 110095		102	92	103	98	106	96	98	94	103	92	90	103	94	102	99		87	87	111	100	102	99	98	94	105	49	47
	AJS 130020		90	90	66	40	46	60	21	52	0.81	11.6	0.87	7.2	24.5	28	111		7.7	9.4	-8.4	24.6	21	31	-0.59	-0.49	-0.20		
	MIDNIGHT 1 STE		90	90	66	40	46	60	21	52	92	90	71	66	82	40	37		42	62	31	66	42	41	27	23	23	6	8
AJS 180030	JRE 130156		104	110	102	77	87	102	115	103	102	110	117	102	111	123	114		106	68	95	105	116	112	113	104	111	15	14
	AJS 130020		85	83	66	40	44	57	21	50	0.95	20.3	-0.29	6.8	39.7	50	189		16.7	24.6	-4.5	28.5	31	47	1.19	0.79	0.30		
	LEGACY 13 DE		85	83	66	40	44	57	21	50	86	83	68	66	74	40	38		42	57	32	60	42	41	28	24	24	4	7
CC 180004	TZ 130197		73	139	73	91	72	100	114	101	64	139	113	73	131	109	121	118	137	91	72	101	107	121	118	131	99	26	22
	CC 090013		89	86	70	21	51	58	42	55	4.31	35.0	-0.10	-2.0	56.8	36	223	-135	31.6	5.9	1.0	25.6	24	58	1.85	4.10	-0.77		
	DIAMOND 6 E		89	86	70	21	51	58	42	55	90	86	71	70	71	21	58	19	66	63	39	65	67	65	51	45	43	6	9
CN 130004	CN 100094		93	107	110	99	116	113	130	116	95	107	85	110	109	101	128		91	126	110	100	133	112	112			96	74
	CN 100120		95	93	87	40	66	72	44	66	1.57	19.0	1.08	9.4	37.5	27	260		9.4	-22.6	-8.3	25.2	44	48	1.15				
	CN 130004		95	93	87	40	66	72	44	66	96	93	86	87	84	40	85		89	79	52	81	89	88	11			34	62
CN 150085	CN 110061		96	104	84	82	104	87	106	89	94	104	130	84	96	118	110	107	102	126	97	106	112	111	108	94	99	73	70
	CN 090069		88	85	84	39	53	64	43	60	1.66	17.3	-0.82	1.4	26.8	44	169	-108	14.6	-22.4	-4.9	29.4	28	46	0.62	-0.51	-0.71		
	GALAXY 15085		88	85	84	39	53	64	43	60	88	85	83	84	72	39	64	15	72	62	44	63	73	70	36	32	32	21	61
FC 210097	LP 160047		105	110	91	88	116	107	114	107	104	110	111	91	111	112	117		125	109	115	105	129	132					
	TL 150030		74	72	50	12	30	41	34	40	0.75	20.5	-0.03	3.4	39.2	38	206		25.8	-8.8	-9.4	28.5	41	72					
	FC210097		74	72	50	12	30	41	34	40	76	72	50	50	54	12	58		69	40	21	46	71	67					
JRE 160157	JRE 130148		91	109	101	119	70	104	106	103	90	109	111	101	105	81	106		91	92	70	92	116	115	115	134	110	50	42
	JRE 100026		91	89	71	38	46	60	24	53	1.99	19.7	-0.04	6.6	33.8	6	148		9.3	5.0	1.5	19.2	31	51	1.48	4.54	0.23		
	BONAPARTE 2ND		91	89	71	38	46	60	24	53	92	89	73	71	79	38	43		49	64	29	68	48	46	31	26	25	12	18
LP 160047	LP 130005		94	110	68	90	114	86	100	87	92	110	121	68	105	110	108		115	106	113	106	112	122				13	12
	LP 090045		84	83	60	16	38	49	34	46	1.82	20.5	-0.45	-3.7	34.1	36	155		21.0	-6.1	-9.0	29.1	28	60				8	
	JUPITER 20TH		84	83	60	16	38	49	34	46	86	83	61	60	70	16	60		68	51	26	62	70	67				2	4
TZ 150098	GA 090097		87	108	63	82	118	75	100	78	87	108	147	63	102	118	104	92	118	129	111	110	107	112	110			125	104
	TZ 100087		95	95	86	31	68	71	53	67	2.29	19.3	-1.55	-5.4	31.3	45	134	-69	22.4	-24.7	-8.5	32.1	24	47	0.83				
	DIAMOND 83STE		95	95	86	31	68	71	53	67	96	95	87	86	86	31	86	16	90	80	55	79	91	90	6			39	60

Groeitoetse

Groen: >120 Hoog
Wit: 80-120 Gemiddeld
Oranje: <80 Laag

Dier					Gewig		Bouvorm				Groei & doeltreffendheid				Karkas			
Toetskode	Geslag	Toetsnr	Pa ID	Koei	Spn	Eind-	Lengte	Hoogte	Lengte/	Skrotum	Inname	GDT	Voer-	Groei	OSO	Vet	Marme-	Karkas
Toetsstasie		ID	Ma ID	Wrde	dir	gewig			Hoogte				omset	Wrde	Oogspier-		ring	Wrde
202201 D11 M																		
TRUST		0680930SSX																
		FC 210097	LP 160047	107	110	125	132	129	117	125		117		114				
		92272392	TL 150030	41	72	58	72	41	1.26	25.8		206		34				
		FC 210104	CN 130004	107	101	109	102	126	61	102		121		122				
		92285642	TL 110023	47	74	40	35	38	1.12	14.6		226		36				
							70	73	72	72		63						
		FC 210132	TZ 150098	107	111	124	126	122	119	124		124		116				
		92357995	TL 150041	46	74	58	65	35	1.26	25.3		242		36				
						71	71	74	72	72		64						

Teelwaarde Indekse en Akkuraathede: Bulle

Groen: >120 Hoog
Wit: 80-120 Gemiddeld
Oranje: <80 Laag

Inteling in rooi is hoog

Wrde <80 Wrde >120

Teelwaardes met 'n akkuraatheid < 5% word nie gedruk nie

Dier			Seleksie Waardes (SW / Akk)								Geboorte		Speen				Groei			Vrugbaarheid				Raam		Karkas				
Indeks EBV Akk	% Inteling	Pa ID	Ma ID	Geb Gemak W	Kalf Groei W	Melk W	Onderh. W	Vrugbaarh W.	Koei Wrde	Groei Wrde	Prod. Wrde	Karkas W	Gebrte gewig	Gebrte mat	Koei Gewig	Speen gewig	Speen mat	Koei- Kalf verh. (Spn)	NaSpn gewig	GDT	Voeromset	Skrotum	Vers Vrugb.	Koei Vrugb.	Lanklewendh.	Hoogte	Lengte	OogspOpperv	Vet	Marmering
FC 210097 92272392 FC210097	2	LP 160047 TL 150030		105 74	110 72	91 50	88 12	116 30	107 41	114 34	107 40		104 0.75 76	111 -0.03 50	112 38 12	110 20.5 72	91 3.4 50	97 67 45	111 39.2 54	117 206 58		125 25.8 69	109 -8.8 40	115 -9.4 21	105 28.5 46	129 41 71	132 72 67			
FC 210104 92285642 FC210104	2	CN 130004 TL 110023		103 75	101 74	103 57	113 19	97 38	107 47	122 36	109 45		103 0.81 76	93 0.74 57	87 12 19	101 15.8 74	103 7.1 57	108 94 50	103 32.7 56	121 226 63		102 14.6 72	114 -12.7 48	92 -4.0 29	101 25.6 52	126 38 73	102 35 70			
FC 210132 92357995 FC210132	2	TZ 150098 TL 150041		97 76	111 74	100 59	83 9	115 40	107 46	116 36	108 44		96 1.42 77	106 0.17 59	117 44 9	111 20.8 74	100 6.3 59	102 79 47	113 41.3 59	124 242 64		124 25.3 72	122 -19.2 49	110 -8.2 31	109 31.4 51	122 35 74	126 65 71			
VFS 240307 6020070618 VFS 240307	1	FC 210097 AJS 210009		98 52	113 51	99 35	101 7	101 18	112 28				97 1.37 53	109 0.07 35	99 24 7	113 21.8 51	99 6.0 35	110 98 31	112 40.6 41	113 181 29		110 18.8 36	107 -7.0 27	100 -5.7 10	102 26.0 32	124 37 37	125 63 34			
VFS 242402 6020070600 VFS 242402	1	FC 210097 AJS 210050		96 52	114 51	92 34	95 6	102 22	106 29				95 1.55 53	108 0.11 35	105 31 6	114 22.4 51	92 3.9 34	103 82 30	113 41.2 40	116 197 33		119 22.7 39	110 -9.7 31	100 -5.7 14	103 27.3 33	121 35 40	123 61 38			
VFS 242406 6020076094 VFS 242406	1	FC 210097 AJS 210069		97 52	107 51	97 35	89 12	105 23	102 30				97 1.35 53	97 0.56 35	111 37 12	107 19.0 51	97 5.5 35	100 74 33	108 36.5 42	110 164 29		112 19.4 35	98 0.0 32	106 -7.2 14	104 27.8 33	116 31 36	118 54 34			
VFS 250104 6020129323 VFS 250104	2	FC 210097 KB 210014		100 51	107 50	95 37	89 12	108 20	102 29				99 1.16 52	109 0.08 37	111 37 12	107 18.9 50	95 4.7 37	98 70 33	106 35.4 40	111 172 32		112 19.6 38	109 -8.8 26	106 -7.2 14	105 28.5 32	117 32 39	118 55 37			
VFS 250108 6020070782 VFS 250108	1	FC 210097 AJS 210009		98 52	113 51	99 35	101 7	101 18	112 28				97 1.37 53	109 0.07 35	99 24 7	113 21.8 51	99 6.0 35	110 98 31	112 40.6 41	113 181 29		110 18.8 36	107 -7.0 27	100 -5.7 10	102 26.0 32	124 37 37	125 63 34			
VFS 250908 6020076102 VFS 250908	2	FC 210097 AJS 210070		92 52	116 51	91 36	89 6	95 23	101 29				91 1.87 53	110 0.04 36	111 37 6	116 23.3 51	91 3.4 36	101 77 31	113 41.4 41	117 203 33		123 24.7 39	97 0.9 31	95 -4.7 15	104 27.5 34	124 37 40	126 65 38			
VFS 251508 6020635295 VFS 251508	5	FC 210097 KB 210004		97 51	110 50	89 36	93 8	113 18	102 28				96 1.48 52	113 -0.10 36	107 33 8	110 20.2 50	89 2.9 36	97 67 31	108 37.2 40	112 176 32		114 20.3 38	114 -12.6 26	110 -8.3 10	105 28.2 32	117 32 40	119 56 37			
VFS 253008 6020070592 VFS 253008	1	FC 210097 AJS 210006		106 52	109 50	98 33	80 9	112 19	107 28				104 0.73 53	112 -0.08 34	120 46 9	109 19.9 50	98 5.5 33	98 70 31	110 38.8 41	116 196 30		116 21.6 36	104 -4.9 27	112 -8.6 11	101 25.6 32	122 35 37	124 62 35			

Teelwaarde Indekse en Akkuraathede: Koeie & Verse

Groen: >120 Hoog
Wit: 80-120 Gemiddeld
Oranje: <80 Laag

Inteling in rooi is hoog				Wrde <80				Wrde >120				Teelwaardes met 'n akkuraatheid < 5% word nie gedruk nie																	
Dier				Seleksie Waardes								Geboorte		Speen				Groei			Vrugbaarheid				Raam		Karkas		
Indeks EBV Akk	% Inteling	Pa ID Ma ID	Geb Gemak W Kalf Groei W Melk W Onderh. W Vrugbaarh W. Koei Wrde Groei Wrde Prod. Wrde Karkas W	Gebte gewig Gebte mat	Koei Gewig Speen gewig Speen mat Koei- Kalf verh. (Spn)	NaSpn gewig GDT Voeromset	Skrotum Vers Vrugb. Koei Vrugb. Lanklewendh.	Hoogte Lengte	OogspOpperv Vet Marmering																				
ID Dier nr																													
AJS 210006 91680645 MAGDA 92 STE	3	AJS 180030 AJS 180023	106 72108 71104 4673 25108 27107 42	104 0.71 74114 -0.14 46	127 54 25108 19.2 71104 7.6 4699 73 47	110 38.4 62114 186 24	108 17.5 28100 -1.1 38108 -7.8 1697 22.7 46	115 30 28115 51 27																					
AJS 210009 91680660 VERITY 9 DE	10	JRE 160157 AJS 180033	90 74116 72107 49115 1587 27117 41	90 2.00 76107 0.16 50	85 10 15116 23.1 72107 8.5 49125 131 45	114 42.0 62108 157 18	96 11.8 25105 -5.2 3984 -2.0 1598 23.4 45	119 33 25117 54 23																					
AJS 210029 91680835 JEZEBEL 87 STE	3	AJS 170009 AJS 180006	97 73101 7295 5094 2595 3093 44	97 1.40 75107 0.15 52	106 32 25101 16.0 7295 4.8 5095 64 49	101 30.5 66103 128 25	88 8.1 2888 8.4 4298 -5.4 19103 26.8 46	101 20 2998 30 28	100 -0.30 9																				
AJS 210050 92128339 AJS210050	2	CC 180004 CN 180042	86 73118 7294 48102 1488 36104 43111 20104 38115 21	86 2.35 75105 0.25 50	98 24 14118 24.2 7294 4.4 48110 97 45	115 43.1 62114 188 35	112 19.7 40111 -10.5 4984 -1.9 22102 26.2 47	113 29 40114 50 39	111 1.01 23113 1.92 1998 -0.79 18																				
AJS 210070 92500495 UNO 1 STE	2	CC 180004 CN 150013	79 74121 7290 5390 1774 4096 46112 2197 41119 27	79 3.00 76108 0.10 54	110 36 17121 26.1 7290 3.3 53105 87 47	116 43.5 62116 201 37	120 23.6 4185 10.7 5176 0.1 28102 26.4 50	118 33 42120 57 40	115 1.51 29113 1.84 2596 -0.97 24																				
KB 210004 91676171 Barbados Chelly	1	CN 150085 KB 180019	89 72109 7088 5598 24110 3497 45101 2196 40104 10	88 2.20 73114 -0.17 54	102 27 24109 19.8 7088 2.3 5597 67 50	106 35.1 60106 146 37	102 14.7 42118 -16.4 41106 -7.2 26104 27.9 48	105 22 42106 39 41	105 0.31 12100 0.29 9102 -0.48 8																				
KB 210014 91676270 Barbados Exstasy's	1	CN 150085 KB 180017	95 72104 7099 5791 2599 3097 44	95 1.56 73106 0.18 55	109 35 25104 17.2 7099 6.0 5799 72 51	102 31.5 61105 139 31	99 13.5 36109 -8.7 3696 -4.9 25105 28.5 46	105 23 37105 38 35	103 0.01 1297 -0.14 9103 -0.43 8																				
VFS 242002 6020070584 VFS 242002	1	FC 210097 AJS 210006	106 52109 5098 3380 9112 19107 28	104 0.73 53112 -0.08 34	120 46 9109 19.9 5098 5.5 3398 70 31	110 38.8 41116 196 30	116 21.6 36104 -4.9 27112 -8.6 11101 25.6 32	122 35 37124 62 35																					
VFS 242506 6020075880 VFS 242506	2	FC 210097 AJS 210070	92 52116 5191 3689 695 23101 29	91 1.87 53110 0.04 36	111 37 6116 23.3 5191 3.4 36101 77 31	113 41.4 41117 203 33	123 24.7 3997 0.9 3195 -4.7 15104 27.5 34	124 37 40126 65 38																					
VFS 250204 6020070642 VFS 250204	1	FC 210097 AJS 210050	96 52114 5192 3495 6102 22106 29	95 1.55 53108 0.11 35	105 31 6114 22.4 5192 3.9 34103 82 30	113 41.2 40116 197 33	119 22.7 39110 -9.7 31100 -5.7 14103 27.3 33	121 35 40123 61 38																					
VFS 251408 6020076128 VFS 251408	1	FC 210097 AJS 210069	97 52107 5197 3589 12105 23102 30	97 1.35 5397 0.56 35	111 37 12107 19.0 5197 5.5 35100 74 33	108 36.5 42110 164 29	112 19.4 3598 0.0 32106 -7.2 14104 27.8 33	116 31 36118 54 34																					
VFS 262604 6020636327 VFS 262604	1	FC 210097 AJS 210050	96 52114 5192 3495 6102 22106 29	95 1.55 53108 0.11 35	105 31 6114 22.4 5192 3.9 34103 82 30	113 41.2 40116 197 33	119 22.7 39110 -9.7 31100 -5.7 14103 27.3 33	121 35 40123 61 38																					

Seleksie Lys volgens Koeiwaarde

Bulle 2 jaar en ouer

ID		Naam	Vader ID	Moeder ID	% Inteling	Gebnte Gemak Wrde Akk	Kalf Groei Wrde Akk	Melk Wrde Akk	Onderh. Wrde Akk	Vrugb. Wrde Akk	Koei Wrde Akk	Groei Wrde Akk	Prod Wrde Akk	
Gesorteer op ID														
						★★★★★								
1	VFS 240307	VFS 240307	FC 210097	AJS 210009	1.0	9852	11351	9935	1017	10118	11228			
						★★★★								
1	FC 210097	FC210097	LP 160047	TL 150030	1.8	10574	11072	9150	8812	11630	10741	11434	10740	
2	FC 210104	FC210104	CN 130004	TL 110023	1.6	10375	10174	10357	11319	9738	10747	12236	10945	
3	FC 210132	FC210132	TZ 150098	TL 150041	2.5	9776	11174	10059	839	11540	10746	11636	10844	
4	VFS 242402	VFS 242402	FC 210097	AJS 210050	1.4	9652	11451	9234	956	10222	10629			
5	VFS 242406	VFS 242406	FC 210097	AJS 210069	1.2	9752	10751	9735	8912	10523	10230			

Seleksie Lys volgens Koeiwaarde

Koeie 2 jaar en ouer

ID	Naam	Vader ID	Moeder ID	% Inteling	Gebnte Gemak Wrde Akk	Kalf Groeï Wrde Akk	Melk Wrde Akk	Onderh. Wrde Akk	Vrugb. Wrde Akk	Koei Wrde Akk	Groeï Wrde Akk	Prod Wrde Akk	
					★★★★☆								
1	AJS 210009	VERITY 9 DE	JRE 160157	AJS 180033	10.5	90 74	116 72	107 49	115 15	87 27	117 41		
					★★★★								
1	AJS 210006	MAGDA 92 STE	AJS 180030	AJS 180023	3.0	106 72	108 71	104 46	73 25	108 27	107 42		
2	AJS 210050	AJS210050	CC 180004	CN 180042	1.9	86 73	118 72	94 48	102 14	88 36	104 43	111 20	104 38
3	VFS 242002	VFS 242002	FC 210097	AJS 210006	1.5	106 52	109 50	98 33	80 9	112 19	107 28		
4	VFS 242506	VFS 242506	FC 210097	AJS 210070	2.1	92 52	116 51	91 36	89 6	95 23	101 29		
					★★★★☆								
1	AJS 210029	JEZEBEL 87 STE	AJS 170009	AJS 180006	3.1	97 73	101 72	95 50	94 25	95 30	93 44		
2	AJS 210070	UNO 1 STE	CC 180004	CN 150013	1.7	79 74	121 72	90 53	90 17	74 40	96 46	112 21	97 41
3	KB 210004	Barbados Chelly	CN 150085	KB 180019	1.5	89 72	109 70	88 55	98 24	110 34	97 45	101 21	96 40
4	KB 210014	Barbados Exstasy"s	CN 150085	KB 180017	1.3	95 72	104 70	99 57	91 25	99 30	97 44		

Seleksie Lys volgens Koeiwaarde

Bul Kalwers jonger as 2 jaar

IDNaam Gesorteer op ID		Vader ID	Moeder ID	% Inteling	Gebрте Gemak Wrде Akk	Kalf Groei Wrде Akk	Melk Wrде Akk	Onderh. Wrде Akk	Vrugb. Wrде Akk	Koei Wrде Akk	Groei Wrде Akk	Prod Wrде Akk	
					★★★★★								
1	VFS 250108	VFS 250108	FC 210097	AJS 210009	1.0	9852	11351	9935	1017	10118	11228		
					★★★★								
1	VFS 250104	VFS 250104	FC 210097	KB 210014	1.5	10051	10750	9537	8912	10820	10229		
2	VFS 250908	VFS 250908	FC 210097	AJS 210070	2.1	9252	11651	9136	896	9523	10129		
3	VFS 251508	VFS 251508	FC 210097	KB 210004	4.6	9751	11050	8936	938	11318	10228		
4	VFS 253008	VFS 253008	FC 210097	AJS 210006	1.5	10652	10950	9833	809	11219	10728		

Seleksie Lys volgens Koeiwaarde

Vers Kalwers jonger as 2 jaar

ID		Naam	Vader ID	Moeder ID	% Inteling	Gebрте	Kalf	Melk	Onderh.	Vrugb.	Koei	Groei	Prod	
Gesorteer op ID						Gemak	Groei	Melk	Onderh.	Vrugb.	Koei	Groei	Prod	
						Wrde	Wrde	Wrde	Wrde	Wrde	Wrde	Wrde	Wrde	
						Akk	Akk	Akk	Akk	Akk	Akk	Akk	Akk	
						★★★★								
1	VFS 250204	VFS 250204	FC 210097	AJS 210050	1.4	9652	11451	9234	956	10222	10629			
2	VFS 251408	VFS 251408	FC 210097	AJS 210069	1.2	9752	10751	9735	8912	10523	10230			
3	VFS 262604	VFS 262604	FC 210097	AJS 210050	1.4	9652	11451	9234	956	10222	10629			

Beskrywing van Teelwaardes en Eienskappe. Die doel verwys na 'n algemene doelwit, en individuele doelwitte mag verskil.

	Waarde	Beskrywing	Doel	Lae waarde	Hoë waarde
Seleksie Waardes	Geboortegemak Waarde	Risiko vir kalwingsprobleme (te swaar kalf)	Gem. geboorte gewig	Groot	Klein
	Kalfgroei Waarde	Kalf se genetiese vermoë vir voorspeense groei	Swaar speenkalf	Lig	Swaar
	Melkwaarde	Koei se moederlike vermoë (geneties)	Goeie moeder	Swak	Goed
	Onderhouds Waarde	Onderhoudsbehoefte van koei (Koeigewig en Melk)	Lae koei onderhoud	Hoë	Laag
	Vrugbaarheids Waarde	Vrugbaarheid en retensie van verse en koeie	Vrugbaarder koeie	Laag	Hoog
	Koeiwaarde	Kombinasie van Geboortegemak -, Kalfgroei-, Melk-, Onderhoud- & Vrugbaarheidwaardes (Rand-waarde)	Winsgewende Koeie	Verlies	Wins
	Groeiwaarde	Doeltreffende groei op veld en in voerkraal (R-waarde)	Winsgewende groei	Verlies	Wins
	Produksie Waarde	Kombinasie van Koei- en Groeiwaarde (R-waarde)	Winsgewende diere	Verlies	Wins
	Karkaswaarde	Vleis aan karkas (Gewig en RTU EBVs)	Meer vleis aan karkas	Min	Baie
Ge-boorte	Koei Gewig G	Koeigewig by geboorte van kalwers	Gem. volwasse koeigewig	Lig	Swaar
	Gebortegewig	Geboorte gewig (Kalf se genetiese vermoë)	Gem. geboorte gewig	Swaar	Lig
	Koei-Kalf Geb	EBV Geboorte direk / EBV Volwasse koeigewig	Gemiddeld	Laag	Hoog
Speen	Koei Gewig Sp	Koeigewig by speen van kalwers	Gem. volwasse koeigewig	Lig	Swaar
	Speengewig	Speengewig (Kalf se genetiese vermoë)	Swaar speenkalwers	Lig	Swaar
	Speen Mat	Speengewig (Moeder se genetiese vermoë)	Goeie moeders	Sleg	Goed
	Koei-Kalf Speen	EBV Speen direk / EBV Volwasse koeigewig	Hoë kalf-koei verh.	Laag	Hoog
Groei en Aanpassing	Na-Speen Gewig	12- en 18 maande gewigte	Goeie naspeense groei	Laag	Hoog
	GDT	Gemiddelde daaglikse toename in Groeitoets (Fase C&D)	Goeie groei	Swak	Goed
	Veldgroei	GDT op veld (Fase B)	Goeie aanpassing op veld	Swak	Goed
	Voeromset Verhouding	100g voer gevreet / g gewig toegeneem	Voer doeltreffendheid	Swak	Goed
	Veldikte	Gemeet in Groeitoetse	Dikker velle	Dun	Dik
Vrugbaar-heid	Skrotumomtrek	Soos gemeet tydens die groeitoets	Vrugbare bulle	Minder	Meer
	Vers Vrugbaarheid	Ouderdom met eerste kalwing	Vrugbare verse	Minder	Meer
	Koei Vrugbaarheid	Eerste 3 tussen-kalf periodes (TKPs)	Vrugbare koeie	Minder	Meer
	Lanklewendheid	Retensie van nageslag	Aanvaarbare nageslag	Swak	Goed
Raam	Eindgewig	Eindgewig in dit groeitoets	Swaar karkasse	Lig	Swaar
	Hoogte	Skouer / Heup hoogte in groeitoets	Gemiddelde hoogte	Kort	Hoog
	Lengte	Lengte in groeitoets	Langer vir meer vleis	Kort	Lank
	Lengte /Hoogte	EBV Lengte / EBV Hoogte Verhouding	Langer eerder as Hoër	<1	>1
Karkas	Oogspieroppervlak	Oogspier oppervlak gemeet met RTU	Meer vleis	Klein	Groot
	Vetdikte	P8 Rugvet dikte gemeet met RTU	Karkasgehalte	Dun	Dik
	Marmering	% Binne-spiers Vet gemeet met RTU	Sappige vleis	Min	Baie
	Uitslag%	Uitslag persentasie		Laag	Hoog

Die interpretasie van EBVs, EBVi's, Sub-Waardes en Seleksie Waardes:

EBVi (EBVindeks) Die teelwaarde indeks is makliker om te interpreteer as 'n teelwaarde, veral vir kommersiële boere wat stoet bulle wil koop. Die basis van 'n teelwaarde indeks is 100, wat die gemiddelde teelwaarde van die lewendige diere in die ras aandui. Waardes bo 100 is altyd in die meer gewenste rigting: die dier met 'n OEK teelwaarde van -2, sal 'n teelwaarde indeks van bv 105 kry (afhangend van die ras), wat aandui dat die dier 'n bogemiddelde genetiese potensiaal het vir OEK ten opsigte van die lewendige diere in die ras. Let wel dat hoewel waardes bo 100 in die meer gewenste rigting is, beteken dit nie dat alle teelwaarde indekse noodwendig so hoog as moontlik moet wees nie – vir sommige eienskappe, bv geboorte gewig, is gemiddeld meer gewens.

EBV: (Estimated Breeding Value, Teelwaarde) Die teelwaarde dui die genetiese potensiaal van die dier vir 'n spesifieke eienskap aan. Dit word aangedui in die eenheid van meting en relatief tot die gemiddeld van die diere wat in die basis jaar gebore is (1990 vir meeste rasse en eienskappe). Vir party eienskappe is hoër beter, terwyl vir ander laer teelwaardes weer beter is, bv. Die EBV vir OEK (Ouderdom met eerste kalf) = -2 dui daarop dat die dier 'n genetiese potensiaal het om 2 dae vroeër te kalf as die gemiddelde dier in 1990. Hoe vroeër sy kalf, hoe beter. Netso is 'n hoër teelwaarde van +5kg vir speengewig ook voordelig, omdat dit op swaarder speen kalwers dui.

Sub-waardes van die Logix Koei Waarde word ook gepubliseer. Die subwaardes kombineer soortgelyke teelwaardes op 'n wetenskaplike manier om die seleksie van diere nog makliker te maak. So word OEK (Ouderdom eerste kalf) en TKP (Tussen kalf periode) wetenskaplik gekombineer om die subwaarde Vrugbaarheid te vorm, deur die oorerfbaarheid en ekonomiese belang van die eienskappe in ag te neem. Die subwaardes word in indeks formaat aangedui, so 'n dier met byvoorbeeld 'n subwaarde van 110 vir Vrugbaarheid, sal geneties bogemiddeld wees ten opsigte van lewendige diere in die ras vir vrugbaarheid.

Logix Seleksie Waardes (Logix Koei Waarde, Logix Groei Waarde en Logix Produksie Waarde) is die kombinasie van die teelwaardes in 'n enkele waarde. Dit gee 'n vinnige en maklike indikasie van die gekombineerde genetiese waarde van die dier ten opsigte van sy ras. Daar word egter aanbeveel dat daar ook na die subwaardes gekyk word in die geval van die Logix Koei Waarde, aangesien diere wel verskillende swak en sterk punte het.

Hoe om teelwaardes te gebruik om diere mee te selekteer

Om diere op teelwaardes te selekteer is baie maklik as mens weet hoe. Daar is 'n gesegde wat sê: 'Goeie voeding kan swak teling wegsteek'. Indien 'n dier baie goed gevoer word, sal hy uitstekend lyk, hoewel hy eintlik geneties swak kan wees – hy dra nie sy voortreflikheid oor aan sy nageslag nie. Dit is beter om vir diere te teel wat aangepas is by die omgewing – om gedurig die omgewing by die dier aan te pas, kan duur wees.

Die rede waarom teelwaardes 'n baie waardevolle hulpmiddel is in die seleksie van diere, is juis omdat die effek van die omgewing, en veral voeding, so groot is. Die enigste manier om die voedingseffek van die omgewingseffek te skei, is die wetenskaplike manier. Dit behels die meting van diere se prestasie onder gekontroleerde omstandighede en volledige rekordhouding en stamboominligting. *As prestasie meting nie korrek gedoen word nie, sal die teelwaardes van sulke diere ook nie bruikbaar wees nie.* Hou ook in gedagte dat teling 'n langtermyn opsie is: die effek van die bul wat vandag aangekoop word, sal nog lank gevoel word in die kudde: as dit 'n goeie keuse is, sal sy dogters koeie word in die kudde en deel van die winsgewendheid van die kudde in die toekoms. Selfs al is die bul nie perfek in alle opsigte nie, as mens weet wat sy genetiese tekortkominge is, kan dit bestuur word deur hom op geskikte koeie te gebruik. Eienskappe is ook geneties gekorreleer aan mekaar: indien daar byvoorbeeld slegs vir maksimum speengewigte geselekteer word, sal geboortegewigte ook toeneem, wat kan lei na moeilike geboortes. Teelwaardes vir beide speen- en geboortegewig behoort dus in ag geneem word tydens seleksie.

Hoe om die kudde geneties te verbeter

Die eerste en mees belangrike aspek is om te weet watter tipe dier die kudde geneties sal verbeter. Dit kan bepaal word deur verskeie faktore, bv. :

Wat gebeur met die kalwers? Byvoorbeeld: vervangingsverse om ouer koeie te vervang; stoetdiere; verkoop aan kommersiële telers; speenkalwers; ens.

Hoeveel voer is beskikbaar? Die hoeveelheid voer (of die strafheid van die omgewing) bepaal gewoonlik die optimum raamgrootte. Indien voer of omgewing goed is, sal groter raam diere meer winsgewend wees, terwyl medium raam diere meestal meer geskik is vir strawwer omgewings.

Wat is die genetica van die koeikudde? Is hulle dalk die verkeerde raamtipe, of het nie genoeg melk nie, ens. Teel kalwers wat beter presteer as hulle moeders deur die korrekte bulle te selekteer.

